

Na podlagi 24. člena zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99 in 31/00 – popravek) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o zatočišču za živali prosto živečih vrst

1. SPLOŠNA DOLOČBA

1. člen

(splošna določba)

Ta uredba določa način varstva živali prosto živečih vrst (v nadaljnjem besedilu: živali) v zatočišču za živali prosto živečih vrst (v nadaljnjem besedilu: zatočišče), naloge varstva živali v zatočišču, postopek izbire usposobljene osebe za izvajanje nalog varstva v zatočišču, s pogoji, načinom financiranja varstva živali v zatočišču in nadzorom.

2. ZATOČIŠČE

2. člen

(zatočišče)

(1) Zatočišče je prostor, namenjen za začasno oskrbo oziroma zdravljenje bolnih ali ranjenih živali, zapuščenih mladičev, ki sami še niso sposobni preživeti v naravi, ter živali, ki so bile odvzete imetniku zaradi protipravnega zadrževanja v ujetništvu, nedovoljene trgovine, izvoza, uvoza ali zaradi drugih, z zakonom določenih razlogov.

(2) Vrste zatočišča so:

- zatočišče za velike sesalce,
- zatočišče za ptice,
- zatočišče za male terestrične živali (male sesalce, plazilce, dvoživke, nevretenčarje) in
- zatočišče za vodne živali (ribe, rake, mehkužce in druge vodne živali).

3. člen

(naloge zatočišča)

Varstvo živali v zatočišču zajema izvajanje naslednjih nalog (v nadaljnjem besedilu: naloge zatočišča):

1. sprejem živali v zatočišče,
2. namestitvev živali v prostor z ustreznimi bivalnimi razmerami,
3. ustrezna oskrba živali,
4. veterinarska oskrba živali,
5. prevoz živali z ustreznim prevoznim sredstvom in ustrezno oskrbo,
6. odpustitev živali iz zatočišča oziroma njena usmritev in
7. vodenje podatkov o živalih.

4. člen

(ustrezne bivalne razmere in oskrba živali v zatočišču)

(1) Oskrba živali in bivalne razmere v zatočišču so ustrezne, če so izpolnjene zahteve iz 4. in 5. člena odredbe o bivalnih razmerah in oskrbi živali prosto živečih vrst v ujetništvu (Uradni list RS, št. 90/01) in so izpolnjeni pogoji iz te uredbe.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka za zagotovitev ustreznih bivalnih razmer v zatočišču ne veljajo določbe o predpisani socialni strukturi živali.

(3) V zatočišču mora biti urejen karantenski prostor v skladu s predpisi s področja veterinarstva.

5. člen

(ustrezen prevoz)

(1) Prevoz živali v zatočišče in iz zatočišča se izvaja z ustreznim prevoznim sredstvom, ob ustrezni oskrbi in na način, da se živali ne povzročata nepotrebnega trpljenja v skladu s predpisanimi pogoji.

(2) Prevozno sredstvo je ustrezno, če je dovolj prostorno, da žival lahko normalno stoji ali leži, zračno ter opremljeno tako, da se žival med prevozom ne more poškodovati. Oskrba živali med prevozom je ustrezna, če so izpolnjene osnovne biološke potrebe živali med prevozom.

3. VARSTVO ŽIVALI V ZATOČIŠČU

6. člen

(sprejem živali v zatočišče)

(1) V zatočišče se sprejmejo:

1. bolne in ranjene živali ter zapuščeni mladiči, ki sami še niso sposobni preživeti v naravi, in so odvzeti iz narave, ker se predvideva, da bodo po veterinarski oskrbi in začasni oskrbi sposobni za življenje v naravi,

2. živali, za katere je carinski organ ali inšpektor odredil zaseg na podlagi zakona, ki ureja ohranjanje narave, zakona, ki ureja zaščito živali in zakona, ki ureja lovstvo, ter na njihovi podlagi izdanih predpisov,

3. živali, ki so bile zaplenjene ali zasežene zaradi izvajanja Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (Zakon o ratifikaciji konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami, spremembe konvencije ter dodatkov I, II, III in IV h konvenciji, Uradni list RS, MP št. 31/99).

(2) Če se ob sprejemu živali iz 1. točke prejšnjega odstavka v zatočišče oziroma ob prihodu na mesto najdbe živali zaradi njenega prevoza v zatočišče strokovno ugotovi:

– da je bilo zatočišče pozvano na kraj najdbe oziroma je bila žival prinesena v zatočišče zaradi napačne presoje, se jo v naravi pusti oziroma nemudoma vrne nazaj v naravo na mesto, kjer je bila odvzeta iz narave,

– da je žival tako telesno ali vedenjsko prizadeta, da ni realnih možnosti, da po veterinarski oskrbi in začasni oskrbi pridobi sposobnost za življenje v naravi, se jo takoj oziroma v čim krajšem času usmrti na strokoven način, ki žival usmrti v trenutku oziroma s predhodno ustrezno omamo, ali v skrajnem primeru na način, ki povzroča le neizogibne bolečine (v nadaljnjem besedilu: usmrti na predpisan način).

7. člen

(prevoz)

(1) Prevoz živali

– iz 1. točke prvega odstavka prejšnjega člena v zatočišče praviloma zagotovi oseba, ki najde žival,

– iz 2. in 3. točke prvega odstavka prejšnjega člena v zatočišče praviloma zagotovi organ, ki je odredil zaseg ali zaplembo.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se v okviru izvajanja nalog zatočišča zagotovi prevoz v zatočišče za velike sesalce, velike ptiče in človeku nevarne živali ter v drugih primerih, ko je to potrebno zaradi slabega zdravstvenega stanja živali, ali na podlagi zahteve organa, ki je odredil zaseg ali zaplembo.

(3) V okviru izvajanja nalog zatočišča se zagotovi prevoz živali iz zatočišča.

8. člen

(veterinarska oskrba, namestitvev in oskrba živali)

(1) Živalim, ki so sprejete v zatočišče, se nudi:

– veterinarsko oskrbo, če je potrebna,

– namestitvev v prostor z ustreznimi bivalnimi razmerami, pri čemer se pri velikosti prostora lahko upošteva trenutno zdravstveno stanje živali,

– ustrezno oskrbo.

(2) Živali se namesti tako, da jim je onemogočeno razmnoževanje.

(3) Živali domorodnih vrst, ki so bile odvzete iz narave, se namesti in oskrbuje tako, da jim je onemogočeno navajanje na človeka ali domače živali.

9. člen

(trajanje začasne oskrbe živali)

(1) Trajanje začasne oskrbe živali iz 1. točke prvega odstavka 6. člena te uredbe v zatočišču je odvisno od vrste živali in zdravstvenega stanja, v katerem se je žival nahajala ob sprejemu v zatočišče, vendar ne sme trajati več kot tri mesece.

(2) Trajanje začasne oskrbe živali iz 2. in 3. točke prvega odstavka 6. člena te uredbe je odvisno od dokončne odločbe, na podlagi katere je bila žival zaplenjena ali zasežena.

10. člen

(odstranitev živali)

(1) Po preteku začasne oskrbe se živali iz 1. in 2. točke prvega odstavka 6. člena te uredbe odstrani iz zatočišča.

(2) Žival se odstrani iz zatočišča tako, da se jo:

1. izpusti v naravo, če je pridobila sposobnost za življenje v naravi,
2. odda v drug ustrezen prostor v ujetništvu ali
3. usmrti na predpisan način.

(3) Živali iz 3. točke prvega odstavka 6. člena te uredbe se odstrani iz zatočišča v skladu s predpisi, ki urejajo trgovino z mednarodno ogroženimi vrstami.

11. člen

(izpustitev v naravo)

(1) Izpustitev v naravo je za živali domorodnih vrst obvezni prednostni način odstranitve iz zatočišča.

(2) Bolne in ranjene živali ter zapuščeni mladiči živali domorodnih vrst, ki so po veterinarski oskrbi oziroma začasni oskrbi pridobile sposobnost za življenje v naravi, se vrnejo v naravo takoj, ko je to mogoče.

(3) Žival iz prejšnjega odstavka se praviloma vrne na mesto, kjer je bila odvzeta iz narave. Če živali ni mogoče vrniti na mesto, kjer je bila odvzeta iz narave, se vrne v drug ustrezen življenjski prostor, vendar le v ekosistem, v katerem je vrsta ali podvrsta domorodna. Če je za izpustitev živali v drug ustrezen prostor treba pridobiti dovoljenje, skladno s predpisi s področja lovstva, se žival izpusti po pridobitvi tega dovoljenja.

12. člen

(oddaja živali v drug ustrezen prostor v ujetništvu)

(1) Žival iz 1. in 2. točke prvega odstavka 6. člena te uredbe, ki ni sposobna za življenje v naravi, se lahko odda fizični ali pravni osebi, ki izkaže, da lahko zagotovi oskrbo in bivalne razmere, ki ustrezajo potrebam živali, in so določene v 4. in 5. členu odredbe o bivalnih razmerah in oskrbi živali prosto živečih vrst v ujetništvu.

(2) Oddaja živali se izvede na podlagi obvestila javnosti o živalih, ki se nameravajo oddati iz zatočišča v oskrbo fizični ali pravni osebi. V obvestilu se navedejo poleg bistvenih identifikacijskih podatkov o živalih tudi zahtevana dokazila o izpolnjevanju pogojev za pridobitev živali, v skladu s predpisi s področja ohranjanja narave.

(3) Žival iz zatočišča se odda tisti fizični ali pravni osebi, ki poleg izpolnjevanja pogojev iz prvega odstavka tega člena, izkaže najbolj optimalne dodatne pogoje za življenje živali v ujetništvu. Dodatni pogoji se podrobneje navedejo v razpisu.

(4) Če je žival, ki se oddaja iz zatočišča, zavarovana na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave, si mora fizična ali pravna oseba pred prevzemom živali v oskrbo pridobiti dovoljenje za zadrževanje zavarovane živali v ujetništvu, skladno s predpisi s področja ohranjanja narave.

(5) Žival iz prvega odstavka tega člena se praviloma predhodno sterilizira, če se strokovno ugotovi, da je za konkretno žival to primerno in ustrezno trajno označi.

(6) Fizična ali pravna oseba, ki pridobi žival na način iz prvega odstavka tega člena, zadržuje žival v ujetništvu in jo oskrbuje na lastne stroške. Pred prevzemom živali mora plačati zatočišču tudi stroške označitve in morebitne sterilizacije živali.

13. člen

(usmrtitev na predpisan način)

Če se ugotovi, da je po preteku začasne oskrbe telesno in vedenjsko stanje živali takšno, da po nepotrebem trpi, da je ni bilo mogoče spustiti v naravo ali da zanjo ni bilo mogoče najti drugega ustreznega prostora v ujetništvu, se usmrti na predpisan način.

14. člen

(podatki o živalih)

Oseba, ki izvaja naloge zatočišča, vodi o živalih v zatočišču naslednje podatke o:

- vrsti živali ter bioloških in drugih značilnostih živali, če so ugotovljivi (starost, spol in drugo),
- kraju odvzema iz narave in razlogih za odzem,
- kraju zasega oziroma zaplembe in razlogih za zaseg oziroma zaplembo, številki odločbe,
- datumu sprejema v zatočišče,
- zdravstvenem stanju živali ob sprejemu,
- ravnanju z živaljo v zatočišču,
- ravnanju z živaljo ob odstranitvi iz zatočišča.

4. IZVAJANJE NALOG ZATOČIŠČA

15. člen

(izvajanje nalog zatočišča)

- (1) Naloge zatočišča izvaja fizična ali pravna oseba na podlagi pogodbe o izvajanju nalog zatočišča (v nadaljnjem besedilu: pogodba).
- (2) Ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), sklene pogodbo z osebo, ki jo izbere na podlagi javnega razpisa in ki zadosti razpisnim pogojem.
- (3) Pogoji za opravljanje nalog zatočišča so:
1. strokovna usposobljenost oseb, ki se ukvarjajo z živalmi,
 2. zagotovljena strokovna veterinarska oskrba živali,
 3. zagotovljeni ustrezni bivalni prostori in
 4. zagotovljen ustrezen prevoz živali.
- (4) Šteje se, da so izpolnjeni pogoji:
- iz 1. točke prejšnjega odstavka, če je fizična oseba strokovno usposobljena za izvajanje nalog zatočišča, kar pomeni, da ima visoko izobrazbo biološke, veterinarske ali druge ustrezne naravoslovne smeri in če ima izkušnje z oskrbovanjem živali prosto živečih vrst v ujetništvu. Pravna oseba je strokovno usposobljena, kadar vsaj eden od zaposlenih izpolnjuje pogoje za fizično osebo;
 - iz 2. točke prejšnjega odstavka, če ima fizična oseba visoko izobrazbo veterinarske smeri, če ima pravna oseba zaposlenega delavca z visoko izobrazbo veterinarske smeri oziroma je pogodbeno zagotovljena strokovna veterinarska oskrba;
 - iz 3. točke prejšnjega odstavka, če izkaže, da razpolaga s prostori (kletke, ograde, terariji in drugi podobni prostori), ki so urejeni za najmanj eno vrsto zatočišča iz drugega odstavka 2. člena te uredbe, v skladu s 4. členom te uredbe in v skladu s podrobnejšimi pogoji, določenimi v razpisu;
 - iz 4. točke prejšnjega odstavka, če izkaže, da razpolaga z ustreznim prevoznim sredstvom za prevoz živali v skladu s 5. členom te uredbe in predpisi, ki urejajo prevoz živali.
- (5) Pogodba se sklene za obdobje petih let, z možnostjo podaljšanja za enako obdobje brez ponovnega javnega razpisa, če oseba, ki izvaja naloge zatočišča, še vedno izpolnjuje razpisne pogoje in je njeno delo v preteklem obdobju strokovno ugodno ocenjeno.

16. člen**(živali zavarovanih vrst)**

Oseba, ki izvaja naloge zatočišča v skladu s to uredbo, lahko odvzame iz narave, zadržuje v ujetništvu, spusti v naravo ali usmrti žival zavarovane vrste, ne glede na 3. člen uredbe o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Uradni list RS, št. 57/93, 61/93 – popravek, 56/99, 69/00 in 82/02).

17. člen**(spremljanje izvajanja nalog zatočišča)**

- (1) Za spremljanje izvajanja nalog zatočišča se s to uredbo ustanovi Komisija za zatočišče (v nadaljnjem besedilu: komisija).
- (2) Komisija ima predsednika in štiri člane, ki jih imenuje minister, pristojen za ohranjanje narave tako, da je predsednik komisije predstavnik ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave, člani pa so: predstavnik ministrstva, pristojnega za veterinarstvo, po en strokovnjak s področja veterinarstva in biologije in predstavnik nevladnih organizacij.
- (3) Komisija opravlja zlasti naslednje naloge:
1. vsebinsko spremlja in strokovno nadzira izvajanje nalog zatočišča,
 2. daje zatočišču usmeritve za izvajanje nalog zatočišča,
 3. daje ministrstvu mnenje o vsebinskem izvajanju nalog zatočišča enkrat letno,
 4. daje strokovno oceno opravljanja nalog zatočišča iz petega odstavka 15. člena te uredbe.
- (4) Komisija lahko zaradi izvajanja nalog iz prejšnjega odstavka zahteva od izvajalca nalog zatočišča dodatne podatke o poteku izvajanja nalog zatočišča in ogled zatočišča.
- (5) Komisija uredi svoje delo s poslovnikom.

18. člen**(obveznosti izvajalca nalog zatočišča)**

- Izvajalec nalog zatočišča ima naslednje obveznosti:
1. izvajati naloge zatočišča v skladu s predpisi s področja ohranjanja narave, veterinarstva, zaščite živali, to uredbo, pogodbo o izvajanju nalog zatočišča in usmeritvami komisije,
 2. vsake tri mesece poročati komisiji o izvajanju nalog zatočišča, zlasti pa o številu in vrstah sprejetih živali in o aktivnostih v zvezi z odstranitvijo živali iz zatočišča,

3. letno poročati ministrstvu o vsebinskem in finančnem izvajanju nalog zatočišča, pri čemer mora vsebinsko poročilo obsegati tudi podatke iz 14. člena te uredbe.

19. člen

(prenehanje pogodbe)

(1) Pogodba preneha:

1. po preteku časa, za katerega je bila sklenjena,

2. z razdrtjem:

– če je proti izvajalcu nalog zatočišča uveden postopek prisilne poravnave, stečaja ali likvidacijski postopek ali je prenehal poslovati na podlagi sodne ali druge prisilne odločbe;

– če je bila izvajalcu nalog zatočišča izdana sodna ali upravna odločba zaradi kršitve predpisov s področja ohranjanja narave, predpisov s področja veterinarstva ali zaščite živali, na podlagi katere se utemeljeno dvomi v nadaljnje pravilno izvajanje nalog zatočišča;

– če je po sklenitvi pogodbe ugotovljeno, da je izvajalec nalog zatočišča dal zavajajoče ali neresnične podatke, ki so vplivali na sklenitev pogodbe;

– če izvajalec nalog zatočišča ne izpolnjuje več razpisnih pogojev;

– če komisija poda negativno mnenje o izvajanju nalog zatočišča.

(2) Razlogi in pogoji za prenehanje pogodbe in druge medsebojne pravice in obveznosti se podrobneje določijo v sami pogodbi.

20. člen

(financiranje zatočišča)

(1) Stroški prevoza in izvajanja nalog zatočišča za živali iz 1. točke prvega odstavka 6. člena te uredbe se krijejo iz proračunskih sredstev ministrstva.

(2) Stroške prevoza in izvajanja nalog zatočišča za živali iz 2. in 3. točke prvega odstavka 6. člena te uredbe krije fizična ali pravna oseba, ki so ji bile živali zasežene ali zaplenjene.

(3) Izrek o obveznem kritju stroškov prevoza in zatočišča za zaplenjene ali zasežene živali s strani fizične ali pravne osebe, ki so ji bile živali zasežene ali zaplenjene, je sestavni del odločbe o zasegu oziroma zaplembi.

5. NADZOR

21. člen

(nadzor)

Nadzor nad izvajanjem določb te uredbe opravljajo inšpektorji, pristojni za ohranjanje narave; veterinarski inšpektorji v okviru nadzora, ki so ga dolžni opravljati na podlagi zakona, ki ureja zaščito živali in veterinarstvo; inšpektorji, pristojni za lovstvo in ribištvo, pa v okviru nadzora, ki so ga dolžni opravljati na podlagi zakonov, ki urejajo lovstvo in ribištvo.

6. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

22. člen

Zatočišče po tej uredbi opravlja naloge oskrbovalnega centra za oskrbo živih osebkov, ki so bili zaplenjeni zaradi kršitev določb zakona o ratifikaciji konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami, spremembe konvencije ter dodatkov I, II, III in IV h konvenciji (Uradni list RS, MP št. 31/99) in predpisov, izdanih na njegovi osnovi in naloge azila po uredbi o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Uradni list RS, št. 57/93, 61/93 – popravek, 56/99, 69/00 in 82/02).

23. člen

Javni razpis za pridobitev izvajalca nalog zatočišča se izvede v treh mesecih po uveljavitvi te uredbe.

24. člen

Zoološki vrt Mesta Ljubljana opravlja do sklenitve pogodbe iz 15. člena te uredbe naloge zatočišča za živali domorodnih vrst, ki so določene z veljavno pogodbo na dan uveljavitve te uredbe.

25. člen

Do ureditve načina odstranitve živali iz 3. točke prvega odstavka 6. člena te uredbe iz zatočišča, se odstranitev izvaja na načine iz drugega odstavka 10. člena te uredbe oziroma tako, da se žival vrne v državo izvora, ter pod pogoji iz te uredbe.

26. člen

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati tretji odstavek 8. člena in 2. točka prvega odstavka 14. člena uredbe o zavarovanju ogroženih živalskih vrst (Uradni list RS, št. 57/93, 61/93 – popravek, 56/99, 69/00 in 82/02).

27. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 323-09/2002-1

Ljubljana, dne 7. novembra 2002.

Vlada Republike Slovenije

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik